

ИЗВЈЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ

**Аеродроми РС а. д. Бања Лука
за 2017 годину**

Бања Лука, јул 2018 год.

САДРЖАЈ:

Општи подаци о друштву.....	3
Власничка структура.....	4
Организациона и кадровска структура.....	5
I УВОД	8
II ФИЗИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ.....	9
1. Путнички саобраћај.....	9
2. Робни саобраћај – карго	11
3. Реализовани саобраћај	12
III ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ.....	13
1. Приходи.....	16
2. Расходи	17
IV ПОКАЗАТЕЉИ УСПЈЕШНОСТИ ПОСЛОВАЊА	19
V РАДНА СНАГА.....	20
VI ИНВЕСТИЦИОНИ ПРОГРАМ	21
VII ARS TOURS	22
VIII СЕРТИФИКАЦИЈА.....	24
IX ШКОЛСКИ ЦЕНТАР	24
X БЕЗБЈЕДНОСТ ВАЗДУШНЕ ПЛОВИДБЕ	25
XI ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ СЛ БЕЗБЈЕДНОСТИ	26
XII ЗНАЧАЈНЕ АКТИВНОСТИ У 2018.....	27
XIII СУДСКИ СПОРОВИ	28
XIV РИЗИЦИ У ПОСЛОВАЊУ	31
 ЗАКЉУЧАК	 33

Општи подаци о друштву

Предузеће за услуге у ваздушном саобраћају „Аеродроми Републике Српске“ а.д. Бања Лука (у даљем тексту: Предузеће) послује као отворено акционарско друштво, а настало је уписом у судски регистар промјене својине државног капитала у ОДП „Аеродроми Републике Српске“ Бања Лука, које је уписано у судски регистар код Основног суда у Бања Луци под бројем У/И 255-98 на дан 16.03.1998. године. Промјена својине државног капитала, којом је Предузеће трансформисано у акционарско друштво, извршена је на основу:

- Закона о приватизацији државног капитала у предузећима („Службени гласник Републике Српске“, број 24/98 и 62/02),
- Уредбе о начину конституисања нових органа управљања и начину рада предузећа у којима се државни капитал приватизује по посебним приватизационим програмима („Службени гласник Републике Српске“, 48/01).

На основу наведеног, Предузеће је рјешењем Основног суда у Бања Луци број: У/И 3058/03 од 28.11.2003. године у регистарском улошку 1-2513-00 извршило упис статусне промјене – власничке трансформације продајом дијела државног капитала код Основног државног предузећа „Аеродроми Републике Српске“ Бања Лука са п.о. тако да фирма од тада послује под називом Предузеће за услуге у ваздушном саобраћају „Аеродроми Републике Српске“ а.д. Бања Лука.

Скраћени назив фирме је "Аеродроми Републике српске" а.д. Бања Лука. Сједиште Предузећа је било регистровано на адреси: Бања Лука, Ул. Веселина Маслеше број 28, док је Рјешењем Основног Суда Бања Лука, број У/И 2040/05 од 19.09.2005. године промјењена адреса и уписано ново сједиште Друштва у улици Краља Петра I Карађорђевића бр. 111.

Матични број: 01140167
ЈИБ: 4400912460005
ИД код УИО: 400912460005

Финансијско пословање Предузећа се у 2016 години обављало преко пет трансакцијских рачуна који су отворени код слjedeћих пословних банака:

- Рачун број: 5620990001181857 НЛБ Развојна банка а.д. Бања Лука,
- Рачун број: 5551000024068966 Нова банка а.д. Бања
- Рачун број: 1610450009890060 Raiffeisen bank а.д. Бања Лука,
- Рачун број: 55200020001927937 Нуро Alpe Adria bank а.д. Бања Лука,
- Рачун број: 5721060000101754 МФ банка а.д. Бања Лука.

У складу са Законом о унутрашњем платном промету (Сл. Гласник РС бр. 52/12), трансакцијски рачун код Нове банке а.д. Бања Лука је одређен као Главни рачун.

Девизни рачуни за више валута отворени су у Новој банци, МФ банци, НЛБ Развојној банци и Нуро Alpe Adria bank.

Према рјешењу Основног суда у Бања Луци, Предузеће је регистровано, између осталих, за обављање сљедећих дјелатности:

- услуге у ваздушном саобраћају,
- ваздушни саобраћај,
- пратеће и помоћне активности у саобраћају,
- претовар терета и складиштење,
- угоститељске услуге и кетеринг,
- трговина на велико и мало,
- услуге у друмском саобраћају и др..

Власничка структура

На основу извршене приватизације Рјешењем Основног суда у Бања Луци број: У/І 3058/03 од 28.11.2003. године у регистарском улошку 1-2513-00 Предузеће је организовано као акционарско друштво са сљедећом власничком структуром:

	Акционари	% учешћа у основном капиталу код оснивања	Бр. акција – ном. вриједност
1	Државни капитал	65	978.900
2	Ваучер понуда	20	300.966
3	Пензиони фонд	10	150.573
4	Фонд за реституцију	5	75.286
УКУПНО		100	1.505.725

Према задњем Извјештају Централног регистра – Књизи акционара, од 31.12.2017 било је регистровано 661 акционара, док је структура власништва над акцијама Друштва на дан билансирања била сљедећа:

<i>Подаци о власнику хартија од вриједности</i>	<i>% учешћа у основном капиталу</i>
Акцијски фонд РС, а.д. Бања Лука	65
ПРЕФ а.д. Бања Лука	10
ЗИФ Ккристал инвест фонд, а.д. Бања Лука	9,2
Фонд за реституцију РС, а.д. Бања Лука	5
Полара инвест фонд, а.д. Бања Лука	4
Raiffeisen bank, д.д. Сарајево-кастоди	1,3

ЗИФ БЛБ-профит, а.д. Бања Лука	1,3
Осталих 654 акционара	4,2
УКУПНО % :	100

Организациона и кадровска структура

Нови Правилник о систематизацији радних мјеста донесен је у циљу испуњавања обавеза и усклађивањем са низом закона као што су Закон о туризму, Закон о ваздухопловству БиХ, Стандардима ИКАО, те због кадровских капацитета и оперативних потреба аеродрома. Правилником о систематизацији радних мјеста, број 01-288/12 од 13.06.2012. године, у Предузећу су дефинисани послови, радни задаци, услови за обављање задатака и број извршилаца. Наведеним Правилником, обављање послова и радних задатака у Предузећу организовано је кроз рад основних организационих јединица: сектора, служби, одјељења, реферата и ПЈ Аеродром Бања Лука.

ПЈ Аеродром Бања Лука је регистрована искључиво због потребе добијања рјешења УИО за царинско складиште тип „Ц“, а због промета млазног горива и ослобађања истог од увозних дажбина.

Организациона структура Предузећа је како слиједи:

I УПРАВА ПРЕДУЗЕЋА

II СЕКТОР ЗА ОПЕРАТИВНЕ И ТЕХНИЧКЕ ПОСЛОВЕ

- Служба за саобраћај и технику
- Одјељење за прихват и отпрему ваздухоплова, путника, пртљага и робе
- Одјељење за електро одржавања
- Одјељење за одржавање аеродромске опреме, објеката и маневарских површина
- Одјељење за снабдјевање горивом и мазивом
- Референт за карго и пошту
- Медицинска служба
- Реферат противпожарне заштите

III СЕКТОР ПРАВНИХ, КАДРОВСКИХ И ОПШТИХ ПОСЛОВА

- Служба за правне послове
- Служба за кадровске послове
- Служба за опште послове

IV КОМЕРЦИЈАЛНО - ФИНАНСИЈСКИ СЕКТОР

- Служба рачуноводства и финансијске оперативе

- Служба анализе, плана, развоја и статистике
- Одјељење за комерцијалне послове
- Одјељење за трговину
- Одјељење за угоститељство

V СЛУЖБА БЕЗБЈЕДНОСТИ ВАЗДУШНЕ ПЛОВИДБЕ-SAFETY

VI СЛУЖБА БЕЗБЈЕДНОСТИ-SECURITY

- Одјељење техничког и физичког обезбјеђења и заштиту од птица и дивљачи

VII РЕФЕРАТ ЗА МАРКЕТИНГ, ОДНОСЕ СА ЈАВНОШЋУ И ПРОТОКОЛ

VIII ШКОЛСКИ ЦЕНТАР

IX ПОСЛОВНА ЈЕДИНИЦА ТУРИСТИЧКА АГЕНЦИЈА ARS TOURS

- Одјељење продаје
- Реферат за уговоре и рекламације

Управу Друштва су у 2017 чинили:

- Мирослав Јањић, дипл.инж. – директор до 24.11.2017.
- Душко Ковачевић, дипл.прав. – в.д. директора од 24.11.2017.
- Драгиша Дакић, дипл.инж. - извршни директор за оперативно техничке послове
- Маринко Башић, дипл.прав. - извршни директор за правне, кадровске и опште послове
- Милан Драгић, дипл.ек. - извршни директор за економске послове

Надзорни одбор чине:

- Зоран Ињац – предсједник
- Милорад Сајић – члан
- Жељко Родић – члан
- Славиша Матић – члан
- Анђелко Шобот – члан

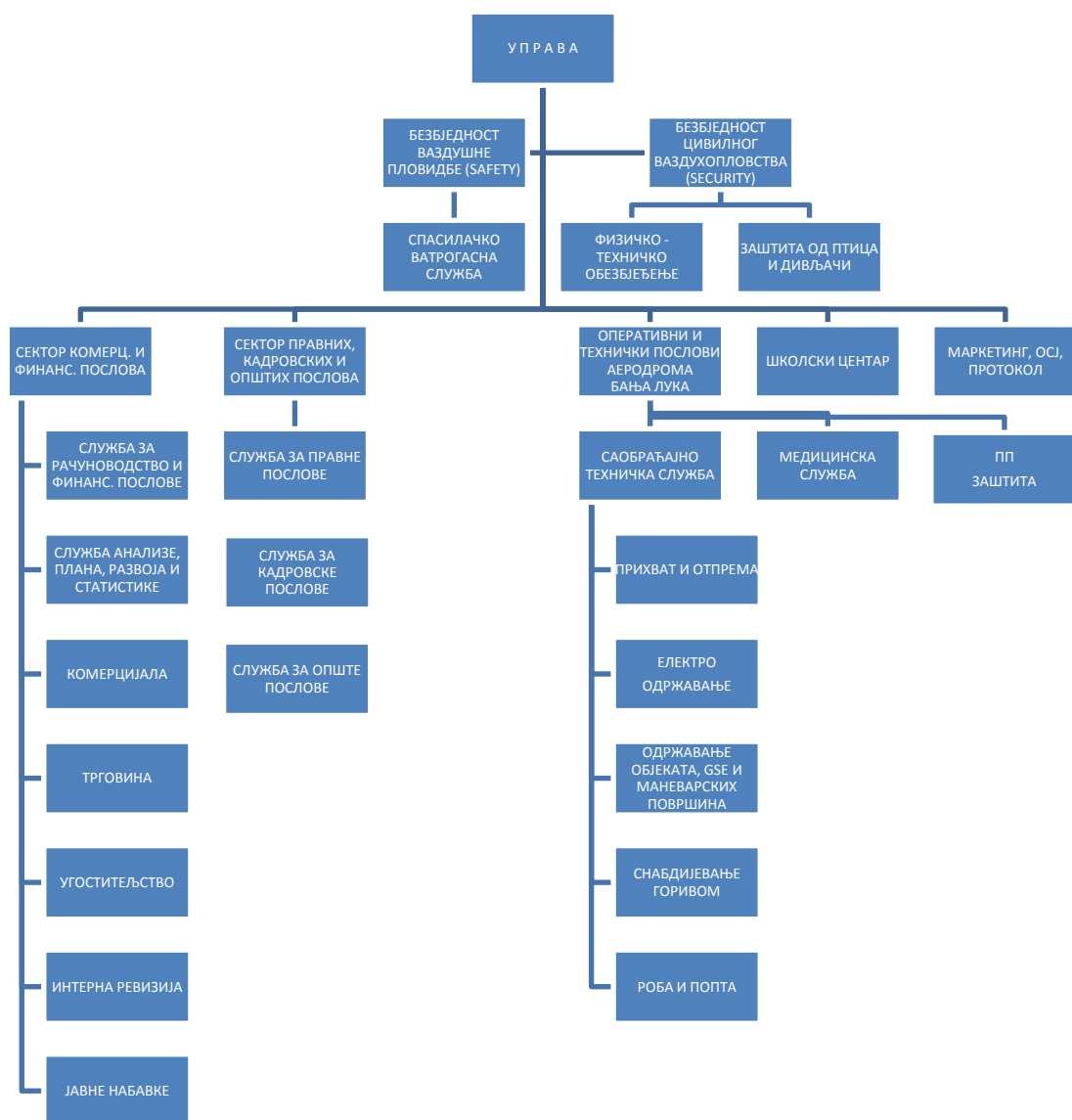
Одбор за ревизију чине:

- Љиљана Барош – предсједник
- Мирјана Дејановић – члан
- Весна Аћић – члан

Директор одјељења интерне ревизије:

- Слободанка Ђурђевић

Шема организационе структуре

I УВОД

За 2017 годину аеродром је планирао позитиван финансијски резултат на основу, прије свега, планова авио компанија Air Serbia-е да цијелу годину обављају редовни саобраћај, а осим тога било је планирано да се преко бањалучког аеродрома реализује цца 3.000 т извоза свјежег меса за Турску.

Саобраћајни токови у 2017 години су били другачији од планираних, јер је изостао сарго промет у вези са извозом свјежег меса, који се у највећем обиму реализовао копненим путем.

Ипак, остварени редовни путнички саобраћај и саобраћај генералне авијације је уз реализацију субвенције из буџета Републике Српске резултирао остваривањем позитивног финансијског резултата.

У 2017 години аеродром остварује Укупан приход у износу од КМ 2.261.009, Укупне расходе у износу од КМ 2.256.800, те пословни добитак у износу од КМ 4.209.

II ФИЗИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ

1. Путнички саобраћај

У 2017 години је на аеродрому Бања Лука обављено укупно 1.615 авио операција и превезено је укупно 20.819 путника, што је на нивоу физичких показатеља из 2016 године.

У 2017 години редовни комерцијани саобраћај је обављала авио компаније Air Serbia, Београд, а у сегменту cargo саобраћаја изостао је планирани саобраћај MNG Airlines, Istanbul у вези са извозом свјежег меса из БиХ.

Air Serbia је обављала саобраћај на линији Бања Лука – Београд, који је уведен 01.12.2013 године.

Поред наведеног редовног комерцијалног саобраћаја у 2017 години имали смо одређени број air taxi операција, летова пословне авијације, те Ваздухопловног сервиса РС и Хеликоптерског сервиса РС.

1.1. Активности и резултати – по компанијама

Air Serbia након власничке трансформације ове компаније и уз подршку Владе Републике Српске и Владе Србије по основу специјалних паралелних веза, од 01.12.2013 године уводи редовни авио саобраћај између Бања Луке и Београда, те у 2014 години кроз једну ротацију дневно и свих седам дана у седмици.

Крајем 2014 године долази до значајног смањења броја операција, јер компанија није задовољна пуњењем, да би се смањени обим од 3 ротације седмично у зимском и 5 ротација седмично у лјетном реду летења наставио кроз 2016 и 2017 годину.

У 2017 години Air Serbia је обавила 432 авио операција, а превезла 19.728 путника, што је на нивоу саобраћаја у 2016 години, са просјечним пуњењем од 46 путника по лету.

Враћање линије за Београд, у ситуацији непостојања авио компаније Републике Српске, је било од стратешког интереса за аеродром Бања Луку, бањалучку регију и Републику Српску.

RYANAIR – у 2017 години су обновљени контакти са највећом европском нискотарифном компанијом, резултат чега је и потписивање уговора за почетак операција ове компаније почевши од 29.10.2018. године.

ЕУФОР у 2017 години обавља мали број операција и исте су сврстане под ставком „остали“.

Активности се тренутно свODE на само неколико летова годишње и узимање млазног горива за потребе хеликоптерских јединица.

Када говоримо о **Осталим** летовима, првенствено пословне и генералне авијације, коју чине углавном приватни пословни авиони ино-компанија у 2017 години је реализовано 1.183 операција и превезено 1.091 путника.

Финансијски ефекат овог летења је за нас веома значајан, а опслуживање ових летова за аеродром није захтјевно.

Осјетно повећање саобраћаја генералне авијације би се остварило обезбјеђивањем авио бензина (100 LL) и авио цистерне на аеродрому Бања Лука, чиме би постали једини аеродром у БиХ који нуди ту услугу. Заинтересовани су и сви аеро клубови из БиХ, као и региона. Интерес су раније показали највећи регионални пилотски школски центар из Вршца (Србија) као и школски центар из Осијека (Хрватска).

Наведени физички показатељи саобраћаја нису показатељи потенцијала ове регије.

Недостатак понуде утиче на неминован одлив путника ове регије према околним аеродромима, а посебно према Загребу.

Напомињемо да су сви показатељи у вези са бројем авио операција искључиво зависни од планова авио-компанија, које уводе мањи или већи број летова у зависности од самосталне процјене да ли ће нека дестинација бити профитабилна, или не. Значи, аеродром не може самостално утицати на отварање било које линије, а од броја линија и у вези са истим од броја превезених путника од стране компанија директно му зависи приход.

Директни утицај аеродрома на компанију може бити кроз смањење цијене и подизањем квалитета и обима својих услуга, или кроз субвенционисање линије.

Индиректни утицај је – константно представљање, авио превозницима, потенцијала нашег тржишта и анимирање туристичких агенција за организацију аранжмана са укљученим авио превозом.

2. Робни саобраћај - карго

Почевши од 04.12.2014 године и у току цијеле 2015 године преко аеродрома Бања Лука обављао по количинама значајан извоз свјежег меса из БиХ за Турску.

У склопу наведеног извозног посла аеродром је са турском компанијом Sky Airchartering Ltd. Istanbul закључио уговор о опслуживању cargo ваздухоплова. По основу овог уговора у 2015 години обављено је укупно 117 летова и извезено је укупно 5.105 т меса. Радило се о значајном обиму cargo пошиљки који до тада није имао ниједан аеродром у БиХ.

Међутим, у 2016. години турска компанија Turkish Airlines добија посао превоза свјежег меса и исти у цјелости обавља само преко аеродрома Тузла, без обзира на боље услове за опслуживање које посједује аеродром Бања Лука.

Turkish Airlines је са нама крајем 2016 године започео преговоре у вези са склапањем SGHA за 2017 годину. Угвоорни услови су потпуно дефинисани и у компанији нам је речено да ће, уколико Turkish Airlines добије посао за 2017 годину, уговор са бањалучким аеродромом бити потписан и да ће се одређени проценат извоза свјежег меса сигурно обављати преко нашег аеродрома.

Међутим, у 2017 години се цјелокупни извоз свјежег меса реализује копненим путем и не долази до планираног закључења уговора са компанијом Turkish Airlines.

Осим наведеног, уз путнички саобраћај, на авионима Air Serbia-е имамо и свакодневну допрему карго пошиљки.

Одлазни карго је занемарив.

У долазним карго пошиљкама најзаступљенија је медицинска опрема, лијекови и електроника.

У 2017 години смо имали укупно 145 карго пошиљки у увозу.

Аеродром је у школском центру аеродрома Никола Тесла у Београду извршио обуку за 3 кандидата из домена прихват и отпрема робе и поште, али је потребно наставити и даље са стручним усавршавањем радника из ове области.

Развој карга треба бити један од стратешких циљева аеродрома Бања Лука.

У 2017 години је започета изградња карго складишта, а са средствима зајма код Инвестиционо развојне банке Републике Српске.

Уговорена вриједност радова је КМ 1.352.818,33, а уговор је потписан са компанијом ДЕЛТА МД д.о.о. Бања Лука.

Међутим, већ након извршених радова подизања армирано-бетонске конструкције, Урбанистичко-грађевинска и еколошка инспекција Републике Српске издаје Рјешење о забрани извођења радова, а због неусклађености изведене конструкције са издатим Одобрењем за грађење и са главним пројектом. Рјешење о забрани извођења радова је још увијек на снази.

Реализовани путнички саобраћај у 2017 години по компанијама и у поређењу са саобраћајем у 2016 години

	Air Serbia				Air taxi и комерцијални пословни летови				Остали *				Укупно			
	2016		2017		2016		2017		2016		2017		2016		2017	
	<i>Лет</i>	<i>Пут</i>	<i>Лет</i>	<i>Пут</i>	<i>Лет</i>	<i>Пут</i>	<i>Лет</i>	<i>Пут</i>	<i>Лет</i>	<i>Пут</i>	<i>Лет</i>	<i>Пут</i>	<i>Лет</i>	<i>Пут</i>	<i>Лет</i>	<i>Пут</i>
JAN	20	884	26	1.160	10	31	8	36	12	379	120	65	73	1.263	154	1.261
FEB	22	806	24	885	5	20	6	29	22	70	74	30	69	876	104	944
MAR	32	1.300	28	1.141	20	39	4	21	22	68	85	42	113	1.368	117	1.204
APR	38	1.425	44	1.890	8	24	12	66	300	156	90	46	370	1.581	146	2.002
MAJ	44	2.058	44	1.939	9	31	8	37	50	240	95	40	134	2.298	147	2.016
JUN	44	2.028	42	1.888	7	26	9	34	56	86	85	41	133	2.114	136	1.963
JUL	44	2.649	44	2.454	11	34	7	32	17	197	105	56	106	2.846	156	2.542
AVG	44	2.544	44	2.561	13	27	10	48	73	89	91	38	157	2.633	145	2.647
SEP	42	1.858	44	1.960	9	20	15	64	30	53	78	37	101	1.911	137	2.061
OKT	44	1.780	44	1.860	5	15	4	24	24	64	85	66	88	1.844	133	1.950
NOV	26	1.097	22	939	6	18	3	15	26	214	80	105	76	1.311	105	1.059
DEC	26	1.164	26	1.051	12	14	14	41	8	106	95	78	60	1.270	135	1.170
	426	19.593	432	19.728	115	299	100	447	640	1.722	1.083	644	1.480	21.315	1.615	20.819

Остали *: школски летови, летови хеликоптера и авио сервиса

III ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА

Код анализирања финансијских показатеља реално је поредити резултати остварени у 2016 са резултатима оствареним у 2017 години, док је поређење са планским показатељима код аеродрома нереално, а због тога што број авио операција и превезених путника зависи од компанијских планова и њихове пословна одлука.

Аеродром је у 2017 години остварио Укупан приход од КМ 2.261.009, Укупни расходи су износили КМ 2.256.800, што значи да је предузеће остварило пословни добитак у износу од КМ 4.209.

1. Укупни Приходи

Укупни приход у 2017 години износио је КМ 2.261.009 и исти је за 26% мањи у односу на приход у 2016 години.

Овај проценат смањења је у највећем проценту посљедица изостанка прихода од субвенције.

У 2017 години од аеродромских прихода од продаје млазног горива биљежи се раст, а исти је посљедица веће потрошње А1 од стране Air Serbia-е.

Конто 611 – услуге продаје авио карата (TSC) немамо као приход у 2017 години због укидања ПЈ Ars Tours и почетка рада Ars Tours д.о.о. од јуна мјесеца 2016.

Смањени приход од таксе је резултата смањења броја путника у 2017 години.

Приход по основу субвенције износи КМ 1.528.695 и са 67% чини велики проценат учешћа у укупном приходу.

Неисплаћивање субвенције у износу од КМ 371.305 је утицало на лошији финансијски резултат у 2017 години и условило пролонгирање неких јавних набавки, планираних за 2017 годину, за 2018 годину.

На приходовном конту 652 је приход од амортизације полетно слетне стазе у износу од КМ 75.000 (санација рађена по основу донације).

Приходи од карга везаног за извоз свјежег меса су изостали, а док су приходи од манипулативних услуга у вези са увозом општих роба уз путнички саобраћаја веома мали.

2. Укупни Расходи

Расходи су у 2017 години износили КМ 2.256.800 и за 18 % су мањи у односу на расходе у 2016 години.

- **конта 520, 521, 529** – највећи расходи се односе на плате, порезе и доприносе, као и на сва остала давања за раднике.

Учешће бруто плата и накнада за чланове Надзорног одбора у укупним расходима без амортизације је готово 50%, међутим бруто плате исплаћене у 2016 години износиле су КМ 1.127.607 и процентуално су 6% мање од бруто плате исплаћене у 2016 години, а разлог је мањи број радника.

Аеродром је 31.12.2017 године имао сљедеће обавезе према запосленима:

конто	Назив конта	КМ
45000	Обавезе за зараде запослених	73.392,42
45100	Обавезе према НО и Одбору за ревизију	2.418,66
	Укупне обавезе	75.811,08

Обавезе су се односиле на децембарску плату која је исплаћена почетком јануара 2018 године.

Чланови Надзорног одбора примају мјесечну нето накнаду од КМ 400,00 по Одлуци Владе Републике Српске.

Чланови Одбора за ревизију примају мјесечну нето накнаду од КМ 180,00, а директор одјељења интерне ревизије КМ 180,00.

- **Конто 501** – све ставке на овом конту (трговина, угоститељство, млазно гориво и течност за одлеђивање) пратиле су у 2017 години пропорционално приходовну страну и исти су значи у порасту, или паду у зависности од раста, или пада прихода.

- **Конто 512** – на овом конту су највеће ставке текуће одржавање, које је 53 % истог трошка у 2016 години и режијски материјал, који је значајније већи од истог трошка у 2016 години.

- **Конто 513** – потрошња дизел горива и електричне енергије је у просјечним годишњим оквирима и нешто је нижа потрошња енергента за гријање због благе зиме у односу на потрошњу у 2016 години. Потрошња горива за службене аутомобиле у 2017 години је на нивоу потрошње у 2016 годину.

- **Конто 531** - на овом конту је трошак телефона и трошак коришћења Amadeus DCS-а – система електронске евиденције одлазећих путника, који је у зависности од обима услуга које се користе. Трошкови DCS-а су у 2016 години значајно увећани због имплементације новог Амадеус-овог производа – ALTEA-е. Имплементација се јавља као једнократни трошак само код увођења и обуке особља, а након тога се плаћа накнада која зависи од промета.

- **Конто 532** – трошак текућег инвестиционог одржавања је у 2017 години значајно већи од истог трошка у 2016 години, а односи се на одржавање ватрогасних возила, службених возила и радних машина аеродрома.

- **Конто 539** износ од КМ 22.837-остале услуге се састоји од низа фактурисаних услуга у малим износима, испод 1.000 КМ, а које су везане за комуналне услуге, прање, паркирање, испитивање квалитете млазног горива, разне сервисне услуге, трошка ревизије финансијских извјештаја и остало, а износ од КМ 69.454 –трошкови комуналних и осталих услуга се односи у највећем обиму на шпедитерке услуге које су настале код увоза разних ставки опреме куповане по одобреном зајму.

- **Конто 550** – на овом конту највеће ставке се односе на остале непроизводне услуге, као што су нотарске, адвокатске, преводилачке и др. Стручно образовање и литература на овом конту се односе на стручне семинаре, углавном везане за Закон о јавним набавкама, као и на сертификавање радника у школским центрима.

- **Конто 551** – трошак репрезентације и угоститељских услуга биљеже пад у 2017 години, у односу на 2016 годину.

- **Конто 555** – *накнаде и таксе се односе на* накнаде за воду, шуме, ПП заштиту, републичка такса за фирму. Значајан дио ових трошкова у 2016 години је везано за трошкове царинских дажбина. Ове царинске дажбине су везане за царињење млазног горива које излази из царинског складишта тип „Ц“ за домаће кориснике.

- **Конто 559** – код овог конта највећи трошак су таксе за сертификацију аеродрома, а остали трошкови се односи на судске таксе, регистре, царину и друго, трошкови регистрације возила, те на трошкове зимске службе војне базе на одржавању полетно слетне стазе и маневарских површина.

Сва остала непоменута конта имају вриједности које су или исте, или ниже него што је то био случај у 2014 години, па због тога и нису посебно објашњена.

Остварени приходи и расходи у 2017 години, а у поређењу са 2016 годином и са планом за 2017 годину

Приходи:

Конто	Опис	Остварено 2017	Оств. 17/план17	План 2017	Оств. 17/ост16	Остварено 2016
601	Трговина	20.586	0,57	45.000	0,95	21.395
	Продаја млазног горива и авио бенз.	330.043	0,60	550.000	1,28	256.955
	Бифе	29.464	0,77	40.000	0,92	31.903
	Продаја течности за одлеђивање	1.860	0,19	10.000	3,10	600
611	Аранжмани	---	---	---	---	3.215
	Паркинг, манипулативне услуге	3.438	0,70	5.000	1,00	3.437
	Услуге одлеђивања	500	0,10	5.000	2,50	200
	Аеродромска такса	87.714	0,59	150.000	0,84	103.523
	Услуга продаје авио карата (TSC)	---	---	---	---	21.827
612	Услуге авио опслуживања (HANDLING, LANDING)	136.057	0,45	300.000	0,74	179.173
650	Субвенција из буџета Републике Српске	1.528.695	0,80	1.900.000	0,80	1.900.000
651	Закуп пословног простора и рекламе	24.058	2,40	10.000	1,13	21.200
652	Приход од амортизације и донација	75.000	1,00	75.000	1,00	75.000
661	Камата по виђењу	1.956	---	---	1,36	1.435
662	Остали приходи и позитивне курсне разлике	20.866	---	---	---	341.853
679	Остали непоменути приходи	338	---	---	---	33.846
	Cargo	---	---	400.000	---	---
691	Накнадно утврђени приходи из ранијих година	434	---	---	---	45.762
УКУПАН ПРИХОД:		2.261.009	0,65	3.490.000	0,74	3.041.342

Расходи:

Конто	Опис	Остварено 2017	Оств. 17/план17	План 2017	Оств. 17/ост16	Остварено 2016
501	Трговина	17.920	0,47	38.000	0,98	18.305
	Млазно гориво и авио бензин	220.759	0,47	470.000	1,06	207.445
	Течност за одлеђивање	1.479	0,21	7.000	1,34	1.103
	Ватрогасно пјенило	1.450	0,30	5.000	0,34	4.272
	Бифе	12.504	0,50	25.000	0,93	13.423
512	Остали режијски материјал	20.847	1,66	12.000	2,30	8.699
	Радна одијела	6.177	0,61	10.000	---	---
	Текуће државање	10.454	0,35	30.000	0,53	19.688
	Канцеларијски материјал	2.192	0,37	6.000	0,63	3.344
	Остало (уреа)	3.641	0,36	10.000	4,62	788
513	Гориво и лож угље	54.769	0,60	90.000	0,97	56.567
	Електрична енергија	18.294	0,45	40.000	0,46	38.968
520,521 529	Трошкови зарада, накнада зарада (брutto)	1.127.607	1,04	1.080.000	0,94	1.201.798
	Службени пут-дневнице	7.086	0,70	10.000	0,62	11.250
	Путни трошак за сл. пут	21.792	3,10	7.000	0,77	27.951
522	Накнада за чланове НО и Одб. за ревизију (брutto)	56.317	1,14	49.000	1,04	53.497
529	Трошак превоза	10.024	1,00	10.000	2,00	4.960
531	Телефон	15.110	0,75	20.000	0,79	19.148
	Amadeus, Internet	12.914	1,84	7.000	0,65	20.210
	Пошта	7.180	2,39	3.000	2,99	2.463
	DCS- Електронски систем контроле одл. путника	25.993	0,38	65.000	0,27	91.736
532	Текуће и инвестиционо одржавање осн. средстава	34.186	1,36	25.000	2,00	16.989
533	Закуп пословног простора	---	---	---	---	7.826

Конто	Опис	Остварено 2017	Оств. 17/план17	План 2017	Оств. 17/ост16	Остварено 2016
535	Реклама, огласи	2.206	0,22	10.000	0,54	4.114
539	Комуналне и остале услуге	69.454	1,39	50.000	---	2.049
	Трошкови осталих услуга и усл. о повр. и привр.пос	22.837	---	---	0,49	44.546
540	Амортизација	252.294	0,36	700.000	1,00	250.607
550	Трошак здравствених услуга	240	0,24	1.000	0,50	480
	Инт. усл.непр. услуге и угов. о дјелу	14.062	0,70	20.000	0,32	44.553
	Стручно образовање и литература	15.337	1,50	10.000	0,75	20.177
	Трошкови ревизије и непроизводних услуга	5.675	0,56	10.000	0,89	6.317
551	Репрезентација и угост. услуге	13.682	0,90	15.000	0,86	15.826
552	Осигурање	3.140	0,77	4.000	0,58	5.330
553	Трошак платног промета у земљи и иностранству	6.161	0,61	10.000	1,00	6.481
554	Чланарине	60	---	1.000	1,00	60
555	Накнаде, таксе и царина	3.858	0,15	25.000	0,06	60.215
556	Доприноси по уг.о повр.и привр.посл. и солидарни порез за поплаве	3.787	0,19	20.000	0,34	11.095
	Таксе за сертификацију, остале таксе, рег возила	---	---	30.000	---	---
559	Админ.таксе, суд, рег.конз царина,	13.029	---	---	---	38.479
561	Расходи камата по кредитима	60.751	0,38	157.500	3,00	20.087
562	Негативне курсне разлике	191	---	---	---	2.402
578	Исправка вриједности потраживања од купаца	66.876	---	---	---	---
579	Трошак судских спорова	7.315	0,49	15.000	0,77	9.409
	Отписи, неспоменути расходи, издаци за хум. здра	6.975	---	---	0,18	37.963
591	Исправка грешака из ранијих година	---	---	---	---	19
УКУПНО РАСХОДИ:		2.256.800	0,73	3.097.500	0,82	2.752.721
РЕЗУЛТАТ:		+ 4.209	---	392.500	---	288.621

IV ПОКАЗАТЕЉИ УСПЈЕШНОСТИ ПОСЛОВАЊА

Економичност:

		2017	2016	2015
Економичност укупног пословања	$= \frac{\text{Укупни приходи}}{\text{Укупни расходи}}$	1,01	1,10	1,07
Економичност пословних активности	$= \frac{\text{Пословни приходи}}{\text{Пословни расходи}}$	1,07	1,27	1,07

Ликвидност:

- Коефицијент текуће ликвидности (КТЛ) је однос између текуће aktive (обртних средстава) и текућих обавеза

		2017	2016	2015
КТЛ	$= \frac{\text{Краткотр. имовина}}{\text{Краткор. обавезе}}$	1,78	1,03	0,85

- Коефицијент убрзане ликвидности (КУЛ) показује да ли су и колико текуће обавезе покривене брзо уновчивом активом

		2017	2016	2015
КУЛ	$= \frac{\text{Кратк. имовина - залихе}}{\text{Краткорочне обавезе}}$	1,72	0,99	1,01

Солвентност:

- Солвентност је способност предузећа да у року удовољи својим обавезама, односно да новчаним средствима подмири у року своје новчане обавезе.

Солвентност - платежна способност се може изразити коефицијентом:

		2017	2016	2015
C	$= \frac{\text{Расположива новчана ср.}}{\text{Доспјеле новчане обавезе}}$	1,8	2,2	2,20

V РАДНА СНАГА

У циљу рационалног коришћења људских ресурса одређени број радника у оквиру редовног радног времена распоређен је (и остаће распоређен) на више радних мјеста.

Овакво стање коришћења људских ресурса може егзистирати до знатнијег повећања физичког обима саобраћаја.

Радницима су у 2017 години исплаћиване редовно слједеће просјечне нето плате, по стручним спремама, са урачунатим прековременим сатима и ноћним радом уколико га је било:

Нето плате и запослени према степену стручне спреме у 2017. Години

Стручна спрема	Годишњи износ нето плате	Запослени који су радили свих 12 мј. у години	Просјечна мјесечна нето плата у КМ
ВСС	197.632	12	1.372
ВШС	35.526	3	986
ССС4	161.962	20	671
ССС3	83.929	11	635
ВКВ	20.507	2	854
НК	20.609	3	572
	519.267	51	848

Просјечна исплаћена нето плата	КМ 848
Просјечно исплаћен превоз мјечено по раднику	КМ 50
Просјечно исплаћен топли оброк мјесечно по раднику	КМ 115
Исплаћени регрес за 2017 по раднику	КМ 836

Извршени часови рада	116.200
Прековремени часови рада	1.539
Годишњи просјек запослених	54
Просјечан број часова рада по запосленом	2.151

Нето плата директора (без минулог рада)	КМ 2.430
Нето плата извршних директора (без минулог рада)	КМ 1.980

Ако постојећи број радника и њихову квалификациону структуру доведемо у везу са ИСАО стандардима, међународним конвенцијама и законима који регулишу област цивилне ваздушне пловидбе уочава се да је у Предузећу неопходно запослити одређени број високообразованих радника у неколико сектора према табеларном прегледу, а како би се

достигли одређени стандарди и како бисмо били у могућности да обављамо дјелатност у складу са процедурама и препорукама ICAO-а.

VI Инвестициони програм

14.09.2016. године Аеродроми РС а.д. и Фонд за развој и запошљавање РС а.д. су потписали Уговор о зајму.

Аеродрому су одобрена средства зајма у износу од КМ 7.000.000, са периодом отплате од 120 мјесеци, а у који је укључен грејс период од 24 мјесеца и по каматној стопи која је у тренутку склапања зајма износила 5.4%.

27.09.2016. потписан је Уговор о уступању потраживања ради обезбјеђења наплаћивања по Уговору о зајму. Супотписник овог уговора поред Аеродроми РС, као уступаоца потраживања, Инвестиционо развојне банке РС, као примаоца потраживања је и Министарство саобраћаја и веза Републике Српске.

Инструменти обезбјеђења Уговора о зајму су поред мјеница и Уговора о цесији и упис заложног права на опрему која је предмет набавке средствима зајма у минималном износу од КМ 4.850.000, а у корист Фонда за развој и запошљавање Републике Српске.

Након потписивања Уговора о зајму аеродром је до краја 2016 године приступио изради пројектне документације за карго складиште и за проширење путничког терминала, а истовремено је покренути поступци за неколико набавки у складу са Инвестиционим програмом.

У току 2016 године је покренуто неколико јавних набавки за које је, углавном по основу уговорених аванса исплаћено КМ 1.469.946,75.

Одлуком Инвестиционо развојне банке бр. 09/2.3-1302-40/15, од 10.02.2017 године даје се сагласност аеродрому као кориснику зајма за продужење рока за повлачење одобрених средстава, а закључно са 14.09.2017 године, а који је укључен у грејс период.

У 2017 години су реализоване сљедеће инвестиције из Инвестиционог програма:

- Израда Мастер плана Аеродрома Бања Лука са Простоним планом подручја посебне намјене до 2025. године. Уговорна цијена израде ових стратешких докумената износи 444.000,00 КМ без ПДВ-а.
- Аеродромско земаљско освјетљење. Уговорна цијена ових радова износи 2.028.188,49 КМ .
- Вертикални карго утоваривач чија уговорна цијена износи КМ 858.609,37.
- Рендген уређај за карго пошилјке и метал детекторска врата са уговорном вриједности од КМ 447.298,32.
- Два електромоторна виљушкара за карго складиште у вриједности од КМ 83.200,00.
- Аеродромско ватрогсно возило у вриједности од КМ 698.000,00.

- Универзални електрични агрегат 28/208 V у вриједности од КМ 118.320,00.
- Почетком 2018 године завршени су радови на проширењу путничког терминала у укупној вриједности од КМ 794.752,67.
- 24.04.2017 године је закључен уговор о изградњи карго складишта у вриједности од КМ 1.156.254,99 без ПДВ-а, а са предвиђеним роком извођења радова од 4 мјесеца.

До уговором предвиђеног рока у 2017 години за повлачење средстава (14.09.2017) укупно је повучено и по јавним набавкама уплаћено КМ 4.174.601,49.

Дана 13.09.2017 године аеродром са Фондом за развој и запошљавање закључује Анех бр. II/17, а којим се одобрава исплата до тада неповучених средстава са рачуна Инвестиционо развојне банке директно на рачун аеродрома.

Дана 18.09.2017 године на рачун аеродрома је уплаћено КМ 1.355.451,76, што са средствима утрошеним у 2016 и 2017 години чини укупни износ од КМ 7.000.000.

Средства уплаћена на рачун аеродрома су резервисан за набавке предвиђене Инвестиционим програмом.

Ставке Инвестиционог програма које су 31.12.2017. остале да се реализују у 2018 години су:

- Доградња путничког терминала,
- Карго складиште,
- Цистерна за млазно гориво

VII ARS TOURS д.о.о. – зависно правно лице

Путничка агенција ARS TOURS је пословала као пословна јединица у саставу предузећа Аеродроми Републике Српске а.д. Бања Лука од 01. јула 1995. године до 04.04.2016. године када је Скупштина акционара Аеродрому РС а.д. на својој XXVII сједници донијела Одлуку о брисању пословне јединице, а из организационих разлога.

Истовремено, на истој Скупштини акционара је донијета Одлука о оснивању друштва са ограниченом одговорношћу за пружање услуга у туризму „ARS TOURS“ д.о.о. Бања Лука.

Наведеним Одлукама је претходила израда Елабората о успостављању, организовању и тржишном позиционирању „ARS TOURS“ д.о.о. Бања Лука, урађеном од стране Економског института Бања Лука.

Циљ је да се дјелатност путничке агенције, тур оператора и продаје авио карата одвија у оквиру самосталног предузећа и на економским принципима, по којима ће бити самоодрживо и остваривати позитиван финансијски резултат.

Аеродроми РС а.д. је једини члан као оснивач, који је уједно и власник друштва.

Дјелатности друштва су:

- Дјелатност путничких агенција,
- Дјелатност тур-оператора,

- Резервацијске услуге,
- Организација састанака и пословних сајмова.

Органи Друштва су Скупштина Друштва и директор.
Оснивач Друштва - Управа врши послове из дјелокруга Скупштине Друштва.

Основни капитал који је уплатио оснивач је КМ 25.000.

Регистрација „ARS TOURS“ д.о.о. је завршена 15.06.2016. године а друштво је са пословањем почело 01.07.2016. године на истој адреси и са истим запосленим радницима. Тренутно су у Друштву запослена 3 радника.

Дана 20.04.2018 године одржана је V сједница Скупштине Друштва „ARS TOURS“ д.о.о.

На дневном реду Скупштине су били:

- Финансијски извјештај Друштва за 2017 годину,
- Извјештај о контроли финансијског пословања Друштва за 2017 годину,
- Извјештај о пословању Друштва за 2017 годину,
- План пословања Друштва за 2018 годину.

Скупштина је усвојила Финансијски извјештај Друштва за 2017 годину, јер је у Извјештају о контроли финансијских извјештаја, који је урађен од стране агенције „НАРС“, Бања Лука, наведено да исти не одступају од законских прописа РС, а посебно Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске.

Друштво је на дан 31.12.2017. године остварило сљедећи резултат:

- Укупне приходе	КМ	90.361,00
- Укупне расходе	КМ	90.156,00
- Нето добит	КМ	205,00
-		

Међутим, Скупштина није усвојила Извјештај о пословању Друштва за 2017 годину.

Након урађеног Извјештаја о контроли финансијских извјештаја Друштва „ARS TOURS“ д.о.о. за 2017 годину био је евидентан велики износ ненаплаћених потраживања:

- КМ 56.142,43 од правних лица и
- КМ 61.786,57 од физичких лица

За потраживања од физичких лица не постоји законска оправданост.

Скупштина Друштва је дала рок директору да закључно са 30.06.2018 године изврши наплату цјелокупног износа ненаплаћених потраживања, те да о истом поднесе извјештај.

Пословање Друштва у наредном периоду биће у зависности од наплате ненаплаћених потраживања.

VIII СЕРТИФИКАЦИЈА МЕЃУНАРОДНОГ АЕРОДРОМА

Комисија именована од стране Дирекције за цивилно ваздухопловство БиХ од 06. До 08. 09. 2016. године је извршила поступак утврђивања испуњености услова за продужење Потврде аеродромског оператора за Међународни аеродром Бања Лука.

Наконведеног поступка утврђивања испуњености услова за продужење Потврде аеродромског оператора комисија је закључила да Међународни аеродром Бања Лука, испуњава стандарде и препоруке ИКАО, захтјеве члана 38. Закона о ваздухопловству БиХ, као и члана 10. Правилника о условима и начину издавања потврде аеродромског оператора и предложила је да се изврши продужење Потврде аеродромског оператора, **за јавну употребу на рок од 48 мјесеца**, у складу са чланом 39. Правилника о условима и начину издавања потврде аеродромског оператора, те је издала слиједеће документе:

- **Потврду за аеродром за јавну употребу** бр. Е-7-А-004, од 05.10.2016 до 08.09.2020,
- **Одобрење за Аеродромски приручник,**
- **Спецификацију услова за коришћење аеродрома**, који испуњава услове за аеродромски референтни код: 4D
- **Рјешење** бр. 3-3-29-2-УП1-265-6/16, а којим се:
 1. Тврди да Међународни аеродром Бања Лука испуњава услове за продужење потврде аеродромског оператора за јавну употребу и иста се издаје на временски период од **08.09.2016 до 08.09.2020**,
 2. Налаже се достављање Акционог плана на одобрење и праћење реализације,

Од 03. до 04. 10.2017. године БХДЦА је спровела Стручни надзор реализације достављеног Акционог плана од стране аеродрома, односно активности по истом.

IX ШКОЛСКИ ЦЕНТАР

Преглед активности Центра за обуку стручног особља Аеродрома Бања Лука за период од 01.01.2016. до 31.12.2017.године:

- У периоду од 29.-31.03.2017. године проведена је обука на Аеродрому Бања Лука из области Прихвата и отпреме ваздухоплова, путника и ствари, обнова знања.
- У периоду од 03.-05.04.2017. године проведена је обука на МА Сарајево – КД преглед робе и поште, КС2, обнова знања.
- У периоду од 05.-12.04.2017. године проведена је обука на МА Сарајево – КД преглед особа, ручног пртљага, ствари које носе са собом и одвојеног (преданог) пртљага – КС1, обнова знања.
- У периоду од 18.04.2017. године проведена је обука на Аеродрому Бања Лука, свијест о безбјености, стицање знања.

- У периоду од 12.- 26.06.2017.године проведена је обука из области Спасилачко ватрогасне службе (СВС) на Аеродрому Бања Лука, обнова знања.
- У периоду од 13.-26.06.2017.године проведена је обука за Помоћно ватрогасно особље (ПВО) на Аеродрому Бања Лука, обнова знања
- У периоду од 24-28.07.2017.године и 07.11.2017.године проведена је обука за Спасилачко ватрогасну службу (СВС) теоријски дио на Аеродрому Бања Лука и практични дио на Аеродрому Никола Тесла, Београд, стицање знања.
- У периоду од 29.-30.11.2017.године и 25.-29.12.2017. проведена је обука из области безбједности – КД преглед особа, ручног пртљага, ствари које носе са собом и одвојеног (преданог) пртљага – КС1, на МА Сарајево, стицање знања.
- У периоду од 06.-14.12.2017.године проведена је обука из области безбједности – КД преглед особа, ручног пртљага, ствари које носе са собом и одвојеног (преданог) пртљага – КС1 и КД преглед робе и поште- КС2 на МА Сарајево, обнова знања.

X Безбједност ваздушне пловидбе – Safety

У 2017. години није било већих безбједносних инцидената на Аеродрому Бања Лука,
констатујемо сљедеће активности:

- Забиљежено је неколико догађаја и потенцијалних ризика без начињена штете или других посљедица. Сви догађаји и ризици су третирани у складу са процедурама „SMS“ која се односи на извјештавање о догађају, анализу, процјену ризика и предузимање мјера ради ублажавања ризика односно свођења на прихватљиви ниво.
- Сједнице Комитета безбједности ваздушне пловидбе (Safety Committee) су одржаване истовремено када и сједнице Комитета безбједности цивилног ваздухопловства (Security) Аеродрома Бања Лука јер су радили у истом саставу, а редовно је засједао у 2017. години.
- Констатовано је да је на војном дијелу аеродрома настављена реконструкција ограде периметра, али још увијек није завршена комплетно због чега и даље постоји ризик од уласка паса и ситних животиња у аеродромски комплекс.
- Додатни број професионалних ватрогасаца из ПТВЈ Бања Лука обучен је за рад у спасилачко-ватрогасној служби аеродрома.
- Отклањање неусклађености утврђених током стручног надзора БХДЦА и ажурирање Аеродромског приручника.
- Сегмент безбједности ваздушне пловидбе на Аеродрому Бања Лука био је предмет стручног надзора од стране БХДЦА. У извјештају ових контрола наведене су неусклађености које се односе на обуке ватрогасаца из области гашење горива под

притиском, истрошеност ватрогасних возила, недостатак возила за снабдијевање ваздухоплова питком водом, недостаци на аутоцистерни, обука за шефа техничког и физичког обезбјеђења и заштите од птица и дивљачи и обнова обуке за све запослене из опасних материја.

- Набавка и уградња прикључака и система за пуњење акумулатора и ваздуха неопходних за функционисање ватрогасних возила.
- Набавка радио станица.
- Покренута је набавка возила за брзе интервенције за спасилачко ватрогасну службу.
- Рад на отклањању свих недостатака и неусаглашености утврђених током стручног надзора БХДЦА.

XI ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ СЛУЖБЕ БЕЗБЈЕДНОСТИ - Security

У 2017. години није било безбједносних инцидената нити аката незаконитог ометања цивилног ваздухопловства на Аеродрому Бања Лука, а одвијале су се сљедеће активности:

- Комитет безбједности цивилног ваздухопловства Аеродрома Бања Лука је редовно засјео у 2017. години, рјешавао текуће проблеме, разматрао информације о терористичким активностима у окружењу процјењујући ризик и реаговао потребним подизањем мјера безбједности на виши ниво.
- Безбједносне контроле су обављане у складу са са прописаним стандардима и писаним стандардним оперативним процедурама.
- Због почетка грађевинских радова на изградњи новог робног терминала и реконструкцији путничког терминала донесена је одлука о привременом измјештању границе земаљске и ваздушне стране.
- Измјештен је службени пролаз на нову локацију у реконструисаној згради и констатована је потреба за повећањем броја радника у одјелу ФТО као и набавка додатне опреме.
- Сегмент безбједности на Аеродрому Бања Лука био је предмет стручног надзора од стране БХДЦА. У извјештају ових контрола наведене су неусклађености које се односе на висину оgrade са западне стране комплекса која је у надлежности Оружаних снага БиХ, чишћење растиња и дрвећа у ширини по три метра од оgrade, као и потребе КД обуке за припаднике ЈГП.
- На основу наведеног извјештаја сачињен је акциони план за отклањање наведених неусклађености.
- Проведена је интерна контрола квалитета безбједности цивилног ваздухопловства Аеродрома Бања Лука.

- Обављене су редовне обуке и освјежавање знања особља из ове области у овлашћеном центру за обуку стручног ваздухопловног особља.
- Ажурирано и одобрено од стране БХДЦА ново издање Програма безбједности цивилног ваздухопловства Аеродрома Бања Лука.

XII ЗНАЧАЈНИ ДОГАЂАЈИ У 2018 ГОДИНИ ДО ДАТУМА ПИСАЊА ИЗВЈЕШТАЈА О ПОСЛОВАЊУ

Од краја пословне 2017 године до датума писања овог Извјештаја о пословању десили су се сљедећи значајни пословни догађаји:

- ❖ Дирекција за цивилно ваздухопловство БиХ (бхдца) Јје 17.01.2017 године обавила стручни надзор над радом Центра за обуку стручног особља и доставили Извјештај бр. 3-3-29-1-Урео/52/3-17, од 26.01.2017.
- ❖ 29.марта 2018. године смо потписали уговор са ирском компанијом RYANAIR. Уговор је потписан на период од 5 година и летење ће почети 29. октобра 2018 године летовима за Брисел, Меминген и Штокхолм у првој години, а са по двије ротације седмично за сваку дестинацију.
- ❖ Air Serbia обавља редовни линијски саобраћај са 3 седмичне ротације у зимском и 5 ротација седмично у лјетном реду летења.
- ❖ Реализација Инвестиционог програма до момента писања овог извјештаја:
 - завршена је доградња путничког терминала, урађен је Пројекат изведеног стања и у фази смо прикупљања документације за технички пријем објекта,
 - још је на снази Рјешење урбанистичко-грађевинске инспекције о забрани даљег извођења радова на објекту карго складишта, али је урађен и урбанистичко-грађевинској инспекцији предат Елаборат о усклађивању изведене конструкције на објекту карго складишта са Одобрењем за грађење, са нашим Захтјевом да се стави ван снаге споменуто рјешење и дозволи наставак градње на објекту.
 - у току је расписивање тендера за набавку цистерне за млазно гориво – А1.

XIII СУДСКИ СПОРОВИ АЕРОДРОМИ РС а.д. Бања Лука на дан 31.12.2017. год.

У току 2016. године поднешене су три тужбе против Друштва. Активна су четири предмета (један је покренут 2013 године) која су наведена у доњој табели. Друштво је у 2015. години поднијело једну тужбу против БХ Airlines доо Сарајево ради исплате дуга у износу од 250.252,64 КМ. Донесена је пресуда због пропуштања која је постала правоснажна, али дужник није измирио спорни дуг. Како тужена није измирила дуг у остављеном року, то је тужитељ поднио дана 30.11.2015. године Приједлог за извршење на новчаним средствима дужника.

Пасивни спорови						
	Тужилац	Датум покретања	Основ спора	Фаза поступка	Вриједност туж. захтјева	Оцјена исхода
1.	Јашић Александар	30.04.2013.	Заштита права из радног односа	Предмет враћен на одл. првостепеном суду	5.000 КМ без камата	Неизвјесно
2.	ЗИФ Полара инвест фонд а.д. Бања Лука	14.11.2016.	Несагласни акционари	Парница, I степен	215.387,10 КМ	Неизвјесно
3.	ЗИФ Кристал инвест фонд а.д. Бања Лука	03.11.2016.	Несагласни акционари	Парница, I степен	506.571,28 КМ	Неизвјесно
4.	Јанковић Предраг	2016	Несагласни акционари	Парница, I степен	2.500,00 КМ	Неизвјесно

Активни спорови						
	Тужена	Датум покретања	Основ спора	Фаза поступка	Вриједност туж. захтјева	Оцјена исхода
1.	B&H Airlines д.о.о. Сарајево	17.08.2015.	Исплата дуга 30.11.2015.	Поднесена пријава потраживања пошто је дужник у стечају	254.252,64 КМ без камата	Неизвјесно

*** Друштво на дан 31.12.2017 године нема заложене имовине.**

Управа Друштва је Надзорном одбору Друштва доставила Информацију о захтјевима несагласних акционара у вези са одлукама са 27., 28. и 29. Скупштине акционара, број СП-1350/16 од 07.12.2016. године, коју је Надзорни одбор разматрао на 18. сједници одржаној 21.12.2016. године и на истој дони Закључак број 01-723-5/16 од 21.12.2016. године којим се сагласио са активностима Управе Друштва у складу са разматраном информацијом.

Након подношења тужби несагласних акционара ради откупа њихових акција. (тужба ЗИФ“ Полара Инвест Фонд“ а.д. Бања Лука чија је вриједност спора 215.387,10 КМ, тужба ЗИФ са јавном понудом „ Кристал Инвест Фонд“ а.д. Бања Лука чија је вриједност 506.571,28 КМ и тужба Јанковић Предрага чија је вриједност спора КМ 2.500,00)), Управа Друштва је Надзорном одбору Друштва доставила Извјештај о тужбама несагласних акционара , број СП- 139/17 од 10.02.2017. године, који је Надзорни одбор разматрао на 19. сједници одржаној 27.02.2017. године и по истом донио Закључак број 01-131-5/17 од 27.02.2017. године којим је констатовао да је упознат са предметним извјештајем о тужбама несагласних акционара, подржао рад Управе у вези са разматраним извјештајем и од Управе Друштва затражио да испита и предложи даље активности у вези са несагласним акционарима и о истим извјести Надзорни одбор Друштва.

По Закључку Надзорног одбора Друштва број:01-131-5/17 од 27.02.2017. године, Управа Друштва је у циљу изналажења приједлога за рјешавање проблематике тужби несагласних акционара извршила неопходне активности у том смислу. С обзиром да тренутно стање ове ствари у основи даје двије могућности рјешења које се огледа у судском одлучивању, или вансудском покушају изналажења споразума, те је по нарави ствари било неопходно усмјерити се на на варијанту договорног односа вансудског рјешавања предметних спорова.

Остварили смо радне састанке са представницима Бањалучке берзе, Централног регистра хартија од вриједности и Комисије за хартије од вриједности.

Узимајући у обзир чињеницу да је сада извјесно да ће се зајам добијен по Одлуци о коришћењу зајма са 28. Скупштине акционара у потпуности реализовати и тиме потенцијално стећи услови за извјесну основаност тужбених захтјева несагласних акционара, постају актуелни сви они ризици и опасности који би произашли из откупа акција несагласних акционара, односно од принудних исплата по правоснажним пресудама произашлим из наведених тужби на које је указано у Информацији Управе од 07.12.2016. године и у Извјештају Управе од 10.02.2017. године.

Код оваквог стања ствари, а ради свођења ризика и опасности по пословање Друштва на што је могуће мању мјеру, цјелисходним се чини актуелизовање покушаја рјешавања постојећих спорова са несагласним акционарима на миран начин – споразумом, било судским, било вансудским. Предметне активности би се састојале у паралелном

праћењу постигнутих договора о међусобном поравнању и очувању солвентности предузећа, што би био предмет међусобно утврђених уговорних обавеза. Наглашавамо да нам у вријеме писања овог извјештаја нису уплаћена средства субвенције за 2017, као ни износ од KM 771.307 за 2016 годину, што до даљњег одгађа могућност рјешавања споразума.

О, евентуално, постигнутим споразумима по тужбама несгласних акционара прије њихових закључивања Управа би информисала Надзорни одбор Друштва. Наглашавамо, да би се споразуми закључили искључиво ако за то буде постојао оправдан економски и правни интерес Друштва.

Уколико тај услов не би био испуњен, односно ако спорови не би били рјешени ван парнице, спорови би се наставили у складу са законом, са свим могућим посљедицама које су раније наведене.

XIV РИЗИЦИ У ПОСЛОВАЊУ

- Значајан ризик са којим се аеродром сусреће у свом пословању је захтјев за испуњавање услова за продужавање Потврде за аеродром за јавну употребу. Било каква ограничењима, или суспензија Потврде би имала несагледиве посљедице по Предузеће. У 2017 години БХДЦА је успјешно спровела поступак Стручног надзора.

- Аеродром је 14.09.2016. године потписао са Фондом за развој и запошљавање Републике Српске а.д. Бања Лука Уговор о зајму. Укупно одобрена средства по овом уговору су KM 7.000.000 са периодом отплате од 120 мјесеци у који је укључен грејс период од 24 мјесеца. Због наведеног ће пословање у цијелом планском периоду 2018-2020 година бити зависно од властитих прихода и исплате Субвенције Владе Републике Српске у цјелокупном износу.

Због обезбјеђења наплате потраживања по овом уговору Аеродроми Републике Српске а.д. Бања Лука и Фонд за развој и запошљавање Републике Српске а.д. Бања Лука су закључили Уговор о уступању потраживања – цесији, а супотпиник овог уговора као дужник – cesus је Министарство саобраћаја и веза Републике Српске.

У току 2017 године и у 2018 години аеродром ће отплаћивати само камате за средства која су повучена са рачуна Инвестиционо развојне банке, а у 2019 години по завршетку грасе периода почиње отплата пуних ануитета.

- Пошто је аеродром у 2018 години потписао уговор са компанијом „RYANAIR“, а на период од пет године, сусрести ће се са брже растућим трошковима од прихода, посебно у првој и другој години од увођења овог вида саобраћаја. Трошкови ће у највећем обиму бити везани за пријем додатног броја радника

- Ризик судских спорова:

Значајнији ризик у пословању у наредном периоду за аеродром би могле да представљају тужбе акционара, а по основу кориштења права несагласних акционара, а у вези са одредбама члана 435. Закона о привредним друштвима. Тужбе су крајем 2016 године поднијели ЗИФ Полара инвест фонд а.д. Бања Лука (тужбени захтјев у вриједности од КМ 215.387,10) и ЗИФ Кристал инвест фонд а.д. Бања Лука (тужбени захтјев у вриједности од КМ 506.571,28).

Исход ових спорова је неизвјесан.

ЗАКЉУЧАК

Сумирајући 2017 годину могли бисмо истаћи сљедеће:

- Аеродром је задржао Потврду аеродромског оператора за јавну употребу,
- Реализован већи дио Инвестиционог програма за који је одобрен зајам Инвестиционо-развојне банке Републике Српске,
- Остварен контакт са највећом европском нискотарифном компанијом – “RYANAIR”,
- Остварен је позитиван финансијски резултат,
- Одржавана је максимално могућа отвореност аеродрома, а у складу са компанијским захтјевима,
- Подигли смо квалитет аеродромских услуга
- Air Serbia је одржавала редовни саобраћај између Бања Луке и Београда,
- У 2017 години није било безбједносних инцидената нити аката незаконитог ометања цивилног ваздухопловства на аеродрому Бања Лука.

Путнички и сагго саобраћајни токови на жалост још увијек не дају финансијске резултате довољне за покриће основних трошкова аеродрома, па ће аеродрому и даље бити потребна субвенција, а посебно у фази покретања саобраћај од стране “RYANAIR“-а.

Аеродроми Републике Српске а.д.